

Łódź, dnia 12.09.2015

DOA-OP-II.0003.704.2015

Pan

Marcin Zalewski

Radny Rady Miejskiej w Łodzi

W odpowiedzi na interpelację Pana Radnego złożoną w okresie międzysesyjnym w dniu 31 lipca 2015 r. w sprawie Łódzkiego Stowarzyszenia na Rzecz Porozumienia z Europą uprzejmie informuję, że do kompetencji władz Miasta nie należy kontrolowanie i analizowanie wewnętrznej sytuacji Łódzkiego Stowarzyszenia na rzecz Porozumienia z Europą.

Należy podkreślić, że dotacja należna Stowarzyszeniu w 2015 r. została prawidłowo naliczona i nie podlegała wstrzymaniu. Kwoty należne z tytułu powyższej dotacji zostały natomiast zajęte na poczet zapłaty wierzytelności Miasta wynikających z dwóch tytułów egzekucyjnych.

Stowarzyszenie prowadzi szkołę podstawową, gimnazjum i liceum ogólnokształcące, wszystkie mieszczące się w Łodzi przy ul. Wrześnieńskiej 64. W chwili obecnej egzekucji podlegają dwie decyzje Prezydenta Miasta Łodzi w sprawie zwrotu dotacji przekazanej w 2013 r., wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem (dotacja dla szkoły podstawowej w wysokości 65.514 zł oraz dla Liceum Ogólnokształcącego w wysokości 68.128 zł wraz z odsetkami). Od decyzji nakazującej zwrot dotacji przekazanej gimnazjum Stowarzyszenie odwołało się – sprawa została przekazana do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

Łódzkie Stowarzyszenia na rzecz Porozumienia z Europą złożyło wniosek do Prezydenta Miasta Łodzi o umorzenie w całości należności przypadającej do zwrotu do budżetu Miasta Łodzi z tytułu dotacji przekazanej w 2013 r., wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem.

W uzasadnieniu wniosku o umorzenie należności zwrócono uwagę na fakt, że w 2013 r. Stowarzyszenie reprezentowały inne osoby niż obecnie. Osoby te prowadziły również w tym okresie przedmiotowe szkoły – zatem, zdaniem wnioskodawcy, to one są odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości. Kolejną przesłanką do umorzenia należności jest, zdaniem Stowarzyszenia, trudna sytuacja finansowa. W załączeniu do wniosku przedstawiono CIT-8 z którego wynika, że Stowarzyszenie poniosło w 2014 r. stratę w wysokości 37.353,98 zł. Władze Stowarzyszenia wprost stwierdziły, że zwrot dotacji, wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, spowoduje utratę płynności finansowej. Wskazano, że prowadzone przez Stowarzyszenie szkoły wprowadzają innowacyjne metody nauczania, działają w interesie publicznym poprzez objęcie działaniami edukacyjnymi dzieci z trudnych rodzin i domów dziecka, do szkoły uczęszczają też uczniowie z zaburzeniami zachowań i upośledzeniami w stopniu lekkim.

W związku z powyższym Stowarzyszenie wystąpiło z wnioskiem o umorzenie należności w całości na podstawie art. 67a § 1 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa, który stanowi: „Organ podatkowy, na wniosek podatnika, z zastrzeżeniem art. 67b, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym, może: (...) 3) umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe”. Zatem umorzenie zaległości podatkowej leży w zakresie uprawnień organu podatkowego, a nie obowiązku. Z tego względu przyznanie ulgi podatkowej odbywa się w ramach swobodnego uznania organu rozpatrującego stosowny wniosek. Oznacza to, że nawet w przypadku zaistnienia pozytywnych przesłanek umożliwiających umorzenie zaległości podatkowej (ważny interes podatnika lub interes publiczny), organ podatkowy nie ma obowiązku uwzględnienia wniosku podatnika i przyznania ulgi. Nie zwalnia to jednak organu podatkowego z obowiązku zebrania w sposób dokładny i wyczerpujący materiału dowodowego a następnie dokonania na jego podstawie oceny sytuacji skarżącego pod względem spełnienia przesłanek umożliwiających udzielenie ulgi podatkowej. Same zaś przesłanki - ważny interes podatnika i interes publiczny, mają charakter klauzul generalnych, których znaczenie pozostaje niedookreślone. Niemniej jednak, z pojęciem ważnego interesu podatnika należy wiązać okoliczności o charakterze nadzwyczajnym, wyjątkowym, losowym, które uniemożliwiły spłatę zaległości podatkowej. Przy interpretacji przesłanki interesu publicznego należy uwzględnić wartości, które powinny być

respektowane ze względu na potrzebę zapewnienia ładu społecznego, tj. sprawiedliwość, bezpieczeństwo, zaufanie obywateli do organów władzy publicznej (tak L. Etel (w:) J. Brolik, R. Dowgier, L. Etel, C. Kosikowski, P. Pietrasz, M. Popławski, S. Presnarowicz, W. Stachurski, Ordynacja podatkowa. Komentarz, Lex/el. 2013, komentarz do art. 22, wyrok NSA z 22 94 1999 r., SA/Sz 850/98, POP 2000, z. 6, poz. 168). Ogólna interpretacja pojęcia „ważnego interesu podatnika lub interesu publicznego” przyjęta w doktrynie i orzecznictwie sprowadza się do oceny przez organ podatkowy argumentów zawartych we wniosku podatnika, oceny opartej w jak najmniejszym stopniu na subiektywnych przekonaniach, a w jak największym stopniu na zbadaniu, w postępowaniu wyjaśniającym, okoliczności przytoczonych przez podatnika we wniosku i na ocenie, w oparciu o możliwie zobiektywizowane kryteria, sytuacji w której znalazł się podatnik oraz ewentualnego oddziaływania tej sytuacji na interes publiczny. O tym, czy zachodzą przesłanki „ważnego interesu podatnika” i „interesu publicznego” powinny decydować kryteria obiektywne, zgodne z powszechnie obowiązującą hierarchią ważności, nie można „interesu” utożsamiać z subiektywnym odczuciem podatnika, że jego sytuacja życiowa i materialna uzasadnia zastosowanie ulgi lub umorzenia, nie można tego upatrywać wyłącznie w dolegliwości finansowej jakiej doświadcza strona w związku z koniecznością wywiązania się z ciężących na niej zobowiązaniach (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 7 października 2010 r. sygn. akt II GSK 1000/09; LEX nr 746018).

Łódzkie Stowarzyszenia na rzecz Porozumienia z Europą, w uzasadnieniu wniosku o umorzenie należności wykazało, że zakwestionowana należność dotyczy dotacji za 2013 r., kiedy w zarządzie Stowarzyszenia zasiadały inne osoby, które jednocześnie odpowiadały za prowadzenie Szkoły Podstawowej w okresie objętym kontrolą. Odnosząc się do tych argumentów należy podkreślić, że kwestia odpowiedzialności członków zarządu jest poza przedmiotem sprawy, kontrola wykorzystania środków z dotacji oświatowej za 2013 r. dotyczyła szkół, których organem prowadzącym było w 2013 r. i jest w chwili obecnej Łódzkie Stowarzyszenie na rzecz Porozumienia z Europą. Sytuacje opisane we wniosku o umorzenie dotyczące zmian zarządu Stowarzyszenia i ewentualnej odpowiedzialności osób w nim zasiadających nie były i nie mogły być przedmiotem kontroli pracowników Wydziału Edukacji w Departamencie Spraw Społecznych Urzędu Miasta Łodzi. Nie

ma prawnej możliwości, aby decyzja nakazująca zwrot dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem była skierowana do byłych członków zarządu.

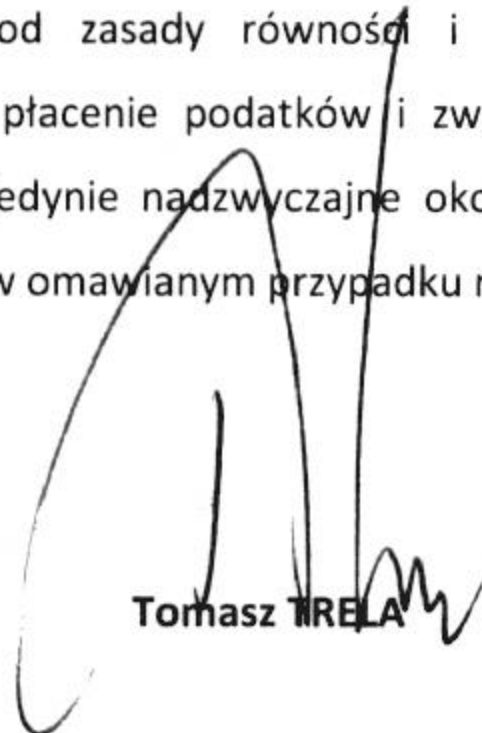
Załączone do wniosku Stowarzyszenia dokumenty świadczą, że od 26 listopada 2013 r. zarząd Stowarzyszenia stanowią już osoby, które reprezentują Stowarzyszenie do chwili obecnej, tym samym za nie odpowiadając. Należy też dodać, że Stowarzyszenie reprezentowane przez obecny zarząd złożyło zawiadomienie do Prokuratury Rejonowej Łódź Bałuty przeciwko poprzedniemu zarządowi oskarżając osoby wchodzące w jego skład m. in. o niegospodarność. Prokurator postanowił odmówić wszczęcia śledztwa stwierdzając w uzasadnieniu, że w zakresie zarzutów dotyczących rozliczenia dotacji – „samo niewłaściwe wydatkowanie dotacji za przestępstwo, w tym stanie faktycznym uznane być nie może”.

We wniosku o umorzenie należności podniesiono argument o trudnej sytuacji finansowej jako przesłance do umorzenia należności. Trudno jest ten argument odnieść do zasady równości i powszechności opodatkowania. Łódzkie Stowarzyszenie na rzecz Porozumienia z Europą ma osobowość prawną, jest wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego, nie jest organizacją pożytku publicznego, prowadzone przez nie szkoły nie są zarządzane na zasadzie non-profit, zatem działalność Stowarzyszenia ma na celu m. in. osiągnięcie przychodu ze swojej działalności. Podkreślenia wymaga fakt, że jedynym przedmiotem działalności Stowarzyszenia jest prowadzenie szkół, które są placówkami niepublicznymi o uprawnieniach szkół publicznych. Stowarzyszenie otrzymuje dotacje z budżetu Miasta Łodzi, ale również ma prawo do pobierania czesnego – podobnie jak wszystkie tego typu placówki w Łodzi. Powoływanie się na trudną sytuację finansową i wyprowadzanie z tego konstatacji o umorzeniu należności podatkowej jest niezgodne z zasadą równości opodatkowania. Tego typu argument mógłby zostać użyty przez każdy organ prowadzący szkołę niepubliczną. Uznanie go za trafny i skuteczny uniemożliwiłoby kontrolowanie wydatkowania środków publicznych otrzymanych w ramach dotacji oświatowej i odzyskiwanie publicznych pieniędzy wydanych niezgodnie z przeznaczeniem. W tym zakresie należy również dodać, że zgodnie z załączonym zeznaniem CIT-8 Stowarzyszenie osiągnęło przychód w wysokości 713.900,26 zł przy wykazanych kosztach w wysokości 751.254,24 zł,

co pokazuje, że trudno traktować argumenty o trudnej sytuacji materialnej Stowarzyszenia racjonalnie.

Władze Stowarzyszenia zwracają dodatkowo uwagę na to, że profil działalności szkół Łódzkiego Stowarzyszenia na rzecz Porozumienia z Europą wpisuje ją w działania edukacyjne realizujące interes publiczny. W ocenie prezydenta Miasta Łodzi szkoły prowadzone przez Stowarzyszenie realizują interes publiczny w takim samym zakresie, jak każde szkoły tego samego typu na terenie Łodzi. Należy dodać, że szkoły prowadzone przez Stowarzyszenie nie są wyspecjalizowanymi szkołami, ani w zakresie nauki dzieci z zaburzeniami zachowania, ani uczniów dotkniętych upośledzeniami w stopniu lekkim. Jeśli do szkół uczęszczają dzieci posiadające orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, to jednocześnie przysługuje na nie wyższa dotacja wypłacana z budżetu Miasta Łodzi, rekompensująca specjalne działania edukacyjne, którym powinni podlegać tacy uczniowie.

Argumenty użyte przez władze Stowarzyszenia we wniosku o umorzenie należności w ocenie Prezydenta Miasta Łodzi nie spełniają kryteriów pozwalających umorzyć należność z tytułu zwrotu dotacji. Umorzenie należności podatkowej wynikające z art. 67a § 1 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa jest sytuacją wyjątkową, gdyż stanowi odstępstwo od zasady równości i powszechności opodatkowania – zasadą musi pozostać płacenie podatków i zwrot nienależnie wykorzystanych środków publicznych, a jedynie nadzwyczajne okoliczności mogą spowodować odstępstwo od tej reguły, co w omawianym przypadku nie wystąpiło.

Tomasz TREL A

Do wiadomości:

1. Pan Tomasz Kacprzak - Przewodniczący Rady Miejskiej w Łodzi.
2. Wydział Organizacyjno - Prawny w Departamencie Obsługi i Administracji UMŁ.